

Za gospodarje

Maribor, dne 23. septembra 1936.

Letošnji sadni sejem v Mariboru.

Ko bo čitatelj preletel zgorajni naslov, se mu bo čudno zdelo, kako da bi bil mogoč pri letošnji skrajno slabi sadni letini sadni sejem v sadjarskem okolišu v Mariboru. V Mariboru smo že imeli dva sadna sejma, ki sta se izborna obnesla in sta občuvala sadjarje iz cele Slovenske štajerske, osobito pa iz mariborske okolice, in iz Slovenskih goric pred odiranjem mešetarjev ter prekupcev. Zamisel mariborskega sadnega sejma izvira od šentpeterske sadjarske podružnice, koje duša je vrli posestnik Miha Kovačič. Lansko leto je že bil na delu poseben odbor, ki je organiziral drugi mariborski in izredno dobro uspeli sadni sejem. Da ne bodo domači in inozemski kupci pozabili na mariborsko sadno pridelitev, se je tudi letos odločil omenjeni odbor za sadni sejem, ki se bo vršil v Mariboru v lopah Uniona in sicer 3., 4. in 5. oktobra. Kljub splošnemu pomanjkanju sadja bo odbor že oskrbel, da bo sejem založen z izbrano robo, katero bo mogoče kupiti na licu mesta. Odbor bo zainteresiral znane inozemske sadne trgovce, da bodo v omenjenih dnevih prihiteli v Maribor in bodo kupili naravnost od producentov sadno blago, kakoršnega si bodo sami zbrali.

Taisti srečni posestnik, kateremu je letos sadje količkej obrodilo, bo na tem sejmu lepo obrano ter v zaboje spravljeno sadje lahko dobro prodal.

S sadnim sejmom bo spojena tudi yinska poskušnja, razstava štajerske perutnine in sirarskih izdelkov.

Prepričani smo, da bo sejmski odbor storil svojo dolžnost, da mu bo šla tudi letos oblast s podporami na roko in da bo za 3., 4. in 5. oktobra razglašeni sadni sejem v Mariboru dobro uspel in bo obdržal budno zanimanje za naše sadje na domačem in inozemskem trgu.

Zahtevajte povsod

»Slovenskega gospodarja«!

Krog hmeljskega pridelka in kupčije.

Hmeljski pridelok v letu 1936.

Po zadnjih cenitvah zgleđa letošnji hmeljski pridelok v primeri z lanskim v

	1936	1935
	stotov	
Ceškoslovaška	125.000	75.000
Nemčija	97.500	108.500
Jugoslavija	32.500	37.500
Poljska	20.000	21.500
Francija	17.500	23.500
Belgija	7.500	13.000
	<hr/>	<hr/>
	300.000	279.000
Anglija	115.000	126.000
Amerika	125.000	190.000
Ostale države	15.000	15.000
	<hr/>	<hr/>
Svetovni pridelok	555.000	610.000
Svetovna potreba	575.000	550.000

Kakor je iz navedenega razvidno, je pridelok žlahtnega hmelja letos za 21.000 stotov večji kakor lani, ker je Češkoslovaška pridelala celih 50.000 stotov več, dočim se je povsod drugod pridelalo manj. Obratno pa je letos celokupni svetovni pridelok za 55.000 stotov manjši kakor lani, ker je USA pridelala celih 65.000 in tudi Anglija 11.000 stotov manj. Z ozirom nato, da je svetovna poraba hmelja letos za kakih 25.000 stotov večja kakor lani, se vsekar more računati, da bo ves letošnji pridelok šel lahko v denar.

Hmeljarska poročila in cene.

Savinjska dolina: Z vnovčevanjem letošnjega hmelja se je tudi zadnjih 14 dni nadaljevalo v neomejenem obsegu in je dosedaj prodano iz prve roke že nad 70% pridelka. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in se plačuje za res izbrano prvovrstno blago 25—26 Din ter z napitnino vred tudi do 27 Din, za prvovrstno 24—25 Din, za dobro srednje 22—23 Din, za srednje 19—21 Din in za slabše do 18 Din za 1 kg. Zanimanje in povpraševanje je za vse vrste blaga, vendar je najboljše

še bolj redko ter le še v prav čvrstih rokah.

Vojvodina: Obiranje hmelja je splošno končano in letošnji pridelek se ceni le na kakih 10.000 stotov. V barvi brezhibno blago je bolj redko, ker je vprav zadnji čas pred obiranjem pridelek mnogo trpel na barvi. — Pri prav živahnem nakupovanju so se cene ustalile na 10—18 Din za boljše in najboljše blago. Zadnje dni je postala kupčija nekoliko bolj mirna in je več zanimanja le za cenejše blago.

Češkoslovaška: Obiranje je bilo v glavnem že v preteklem, splošno pa v tekočem tednu končano. Vreme je bilo h koncu precej neugodno, kar je zopet škodovalo kakovosti blaga. Računa se, da bo letošnji pridelek znašal vsaj 125.000 stotov. — Kupčija se je naglo razvila in je v zatečnem okolišu prodano iz prve roke že nad 30% letošnjega pridelka. Cene so se v zatonu zlasti za najboljše in v barvi res brezhibno blago učvrstile ter se plačuje sedaj 22—34 Din za 1 kg. Tudi v ostalih češkoslovaških okoliših je stalno precej zanimanja ter se plačuje v Ušteku in Roudnici 14—24 Din, za moravski hmelj v Tršičah pa 13—18 Din za 1 kg. Tendence je zlasti za boljše in najboljše blago prav čvrsta, pa tudi za ostalo razmehroma živahno.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile naslednje: Nemčija Tettngang, 25% za doma, 70 Din, Nemčija Hallertau, za izvoz, 27 Din, Amerika Oregon 39 Din, Češkoslovaška žatec 34 Din, Jugoslavija savinjski 26 Din, Francija alzaški 23 Din, Poljska wolinski 22 Din, Belgija Popeinghe 14 Din.

Vojaške zadeve.

Ponovni odbor. — Č. F. S. — Pri naboru je zdravnik ugotovil, da imam pljučni katar, vsled česar nisem bil spoznan sposobnim. Kako napravim prošnjo za ponovni pregled? Doznan sem namreč, da se vršijo nabori pri mariborskem vojnem okrogu v Mariboru skozi celo leto, torej tudi v mesecu decembru. — V Mariboru se res vršijo nabori vse do konca leta, a vendar samo za tiste naborne obveznike, ki v tekočem letu iz kateregakoli vzroka niso bili od naborne komisije pregledani v času rednih naborov. V Vašem slučaju

je ponovni pregled sploh nemogoč in proti obstoječim predpisom, ker ste bili od rekrutne komisije že ocenjeni kot začasno nesposoben. Zato prošnje ne vlagajte, ker boste prihodnje leto prav gotovo pozvani k rednemu naboru in ocenjeni po Vaši sposobnosti. Nabori trajajo vse do zaključno 27. leta starosti nabornika in se v naslednjem (27.) letu nabornike, ocenjene kot začasno nesposobne, pošlje na ponovni pregled pristojni divizijski oblasti v Ljubljano (takozvani superrevizijski pregled). Ker trajajo nabori, kakor vidite, za vsakega začasno nesposobnega obveznika devetkrat, se Vam pač ni bati, da Vas končno vendar enkrat spoznajo kot sposobnega za vojaško službo v kadru.

Vpoklic na odsluženje roka. S. Č. B. — Fant, ki je bil lansko leto potrjen k vojakom, še nima poziva za nastop vojaške službe. Ker bo v jeseni tega leta dopolnil 27. leto starosti, sem mnenja, da mu ne bo treba k vojakom. — Po predpisih so zavezani odslužiti predpisani rok v stalnem kadru vsi državljani kraljevine, ki niso dvoršili 27. leta starosti in če so za službo sposobni. Pri tem se pa računa celo koledarsko leto, tako da so v letu 1936 vpoklicani vsi, leta 1909 rojeni obvezniki vsaj do konca leta. Če bi pa vkljub temu Vaš sin ne prejel nobenega poziva, je dolžan, da se sam zglaši v občinskem uradu, ki bo izposloval poziv od pristojne vojaške komande.

Skrajšanje kadrovskega roka. — M. K. K. — Oče šestih otrok sem odslužil v avstrijski vojski triletni rok, peti sin je že imel skrajšani rok in mislim, da bo imei tudi naslednji sin, to je šesti, pravico do skrajšanega roka v kadru. — Pravico do skrajšnega, devetmesečnega roka ima oni rekrut-obveznik, ki dokaže z vojaškimi ispravami, da sta njegova dva predhodna zadrugarja (starejša brata) odslužila polni rok. Ker pa sami izjavljate, da je že peti sin imel skrajšani rok, bo moral naslednji odslužiti polni rok 18 mesecev. Pač pa je imel pravico do skrajšanega roka Vaš po starosti drugi sin.

Granična četa. P. J. — Pri lanskem naboru sem bil potrjen k granični četi in želim letos nastopiti kadrovski rok. — Prošnjo za letošnji vpoklic, kolekovano s 5 Din kolkom, pošljite preko domovne občine pristojnemu komandantu vojnega okruha.

Kadrski rok. R. S. P. — Podedoval sem posestvo, ki ga moram sam obdelovati, razen tega pa moram preživljati mater. Ali imam pravico do skrajšanega roka? — Ako je rekrut »samohran«, ali sam, brez sorodstva in ima podedovano posestvo, ki ga mora osebno obdelovati, ima pravico do skrajšanega roka. Ako pa je v Vaši družini mati-vdova, imate pravico do popolne oprostite, če je davčni predpis manjši od 120 Din. Če je pa neposredni davčni predpis višji od 120 Din in v zadruzi razen matere nimate rodbinskih članov, Vam pripada skrajšani rok.

Vojaška obrtna šola. — K. S. L. — Ali sprejmejo v vojaško obrtno šolo gojence in pod katerimi pogoji? — Vojaška obrtna šola v Kragujevcu je že pričela s šolanjem 1. septembra ter je bil poslednji rok vlaganja prošelj 5. avgust. Ker ste za to šolo letos zamudili predpisani termin, morate počakati na konkurs, ki bo izdan leta 1937. V učenje se sprejemajo gojenci v starosti od 12 do 15 let.

Inž. podof. šola. — L. J. št. J. — Ali je že izšel konkurs za sprejem gojencev v inženjsko podčastniško šolo, kedar se prične pouk in kje se nahaja šola? — Letos še ni izšel natečaj za sprejem gojencev v inženjsko podčastniško šolo, ki se nahaja v Mariboru, in je zato vsaka, že sedaj vložena prošnja preuranjena. Pričakujemo pa, da bo izdan konkurs še v tem mesecu, nakar ga objavimo v »Slovenskem gospodarju«.

Vojaška godbena šola. — A. A. šč. — Do kedar in kam je treba poslati prošnjo za sprejem gojencev v to šolo in kakšne dokumente treba priložiti prošnji? — Pogoji za sprejem v vojno-godbeno šolo v Vršču so naslednji: 1. da je prosilec državlján kraljevine Jugoslavije, kár dokaže z domovnico, kolekovano z 20 Din. 2. Da ni mlajši od 14 in ne starejši do 15 let, kar dokaže s krstnim listom, kolekovanim z 10 Din. 3. Dokončati mora najmanj 4 razrede osnovne šole. 4. Ako se kandidat ne prijavlja neposredno iz šole, mora priložiti prošnji tudi нравstveno spričevalo, ki ga izda občinsko oblastvo in potrdi sresko načelstvo (kolek 20 in 10 Din za overovitev). 5. Da priloži roditeljsko ali varuhovo dovoljenje za vstop v šolo, kolekovano s 30 Din kolekom in sicer 20 Din za odobrenje in 10 Din za overovljenje pod-

pisa od strani občine. 6. Da priloži pismeno obvezo roditeljev ali varuha, s katero se obvežejo: da bodo državi nadoknadili vso materialno škodo, ki bi jo povzročil gojenec za čas šolanja, ali pa, če bi bil gojenec po odredbah pod 1 in 2 členu 40 Uredbe o Vojno-muzični šoli odpuščen iz šole, ali pa v slučaju neprimerne obnašanja v času, dokler traja šolska obveznost. Ta obveza mora biti kolekovana z 20 Din kolekom in z 10 Din kolekom za overovitev od strani policijske oblasti. — Kandidat mora v lastnorodni napisani prošnji še dodati: »Prosim, da se me sprejme kot gojenca v Vojno-godbeno šolo. Obvežem se ravnati po sedaj veljavnih predpisih Uredbe, kakor tudi po predpisih, ki bi se v teku šolanja izpremenili, in da bom pri vojaški godbi odslužil dvojni čas, ki sem ga prebil kot gojenec šole, in to pri godbi po končanem šolanju ali kot gojenec radi odsluženja šolske obveznosti.« — Prošnjo, kolekovani s 25 Din, je poslati do 10. oktobra t. l. neposredno gospodu komandantu Vojno muzičke šole v Vršču.

Graničarska četa. J. Z. R. — Moj sin, ki je odslužil 9 mesecev v stalnem kadru, želi v aktivno službo k graničarski četi. Kakšni so pogoji? — Kandidat za granično četo mora izpolniti te-le pogoje: 1. Da je državlján kraljevine Jugoslavije. 2. Da je odslužil obvezni rok v stalnem kadru v glavnih vrstah orožja in prvenstveno v pehoti. 3. Da je telesno in duševno popolnoma zdrav. 4. Da je neoporočenega vedenja. 5. Da je pismen. 6. Da je starejši od 30 let. 7. Da je po možnosti neoženjen. 8. Da se pismeno zaveže, da bo služil pri obmejni četi kot pripravnik najmanj leto dni pri onih edinicah in na onih krajih, kjer to službena potreba zahteva, in da izjavi, da pristaja na vse odredbe zakona o obmejni četi. Prošnjo z gornjimi dokumenti kot priloge je poslati komandi granične čete v Skoplje.

Gospodarska obvestila.

Dobro ohranjene vinske sode od 3—25 hl proda ali zamenja za dobro vino: Gnilšek, Maribor, Razlagova 25. 1138

Enodneveni tečaj o brezalkoholnih sadnih pijačah za učitelje narodnih šol se vrši v četrtek 1. oktobra na banovinski Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je teo-

retičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Dopust za udeležbo na tečaju bodo učitelji prejeli v smislu odloka banske uprave od šolskih upraviteljev, oziroma sreskih šolskih nadzornikov. V tečaj bo mogoče sprejeti največ do 50 udeležencev. Prijave je poslati najkasneje do 25. septembra t. l. ravnateljstvu šole v Mariboru.

Poučni tečaj. Dne 18. in 19. septembra se je vršil na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru poučen tečaj za spravljjanje in uporabo raznih pridelkov in raznega sadja. Udeležilo se je tega tečaja čez 70 oseb, večinoma ženskih. Marsikateri pridelki se lahko pripravljajo na priprost način za shranjevanje in se tako uporabljajo ne samo za priboljšek, ampak tudi za potrebno zdravo hrano.

Enodnevni tečaj o brezalkoholnih sadnih in grozdnih pijačah se vrši v sredo 30. septembra na banovinski Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj, ki je brezplačen, je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Za hrano skrbe tečajniki sami. Prijave je poslati pravočasno ravnateljstvu šole.

Križevci. Seljsko društvo za svetlo-lisasto govedo v Križevcih pri Ljutomeru je priredilo društveno razstavo 16. sept. t. l. Na razstavo je bilo prignanih 40 glav živali in to: bik glavni plemenjak, 7 A krav, 19 B krav in 10 mladih telic in bikcev. Prireditve so posetili razni funkcionarji in zastopniki selekcijskih društev. Pokroviteljstvo prireditve je prevzel g. banski svetnik Alojz štuhec, posestnik iz Starevasi. Prireditve se je pričela takoj ob 8. uri zjutraj. Komisija je pregledala takoj vse živali in začela z ocenjevanjem. Nekaj živali je dobilo prav dobro oceno. Tudi nagrade so bile nekatere prav lepe. Prvo nagrado je dobil bik Lovro A 46 posestnika Farkaš Josipa iz Vučje vasi 300 Din. Pri kravah so dobili prve nagrade: šafarič Alojz iz Bučočevca s kravo Cveta A 5 200 Din, štraki Peter iz Bučočevca s kravo Žaba A 9 200 Din. Pri telicah: Šrajner Franc iz Starevasi Breza odlično 150 Din, Skuhala Franc iz Križevcev Erna odlično zvezdica 75 Din. — Ostale nagrade so pa bile 150, 100, 80, 60 in 30 Din. Zahvaliti se moramo komisiji za njeno požrtvovalnost, posebno predsedniku odposlancu banske uprave g. inž.

Oblaku, načelniku zveze g. inž. Mikužu, g. sreskemu kmetijskemu referentu šuštiču in gg. zveznima nadziraljema Nemecu in Roškarju. — Rodovnikar.

Cene in sejmska poročila

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto 19. t. m. so pripeljali 26 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10—11 Din, slanina 13—14. Kmetje so pripeljali 4 voze sena 38—40, 3 otave 28—30, 23 vozov krompirja 0.75—1, 2 čebule 1—2. Cesen 3—5, zelje glava 0.50—3, kislo zelje 3, hren 7—8, fižol v stročju 3—5, slive 2—4, breskve 4—10, grozdje 3—8, brusnice 6—7, celi orehi 10—12, luščeni orehi 28 Din. Pšenica 1.25—1.50, rž 1.25, ječmen 1—1.25, koruza 1.25, oves 0.75—1, proso 1.25, ajda 1, proseno pšeno 3.50, ajdovo pšeno 3.50, fižol 1.50—2.50. Smetana 8—10, mleko 1.50—2, sirovo maslo 20, čajno 26—28, jajca 0.50—1. Na trgu je bilo 102 kokoši po 15—20, 1172 piščancev 15—50, 4 gosi 30—45, 5 puranov 35—45, 28 rac 12—18, 40 domačih zajcev 5—30 Din.

Živinski sejm v Ptujju. Dne 15. t. m. je bilo prignano na sejem: 85 volov, 340 krav, 21 bikov, 47 juncev, 91 telic, 5 telet, 24 konj, 78 kobil in 14 žrebet, skupaj 712 komadov. Od teh so prodali 34 volov po 3.50 do 4 Din za kg, 126 krav po 1.50 do 3.25 in 16 bikov po 3 do 3.75 Din, 11 juncev po 2.50 do 3.50 Din, 42 telic po 3 do 4 Din, 2 teleti po 3 do 4 Din, 6 konj po 450 do 3500 Din komad in 7 žrebet po 950 do 1500 Din komad, skupaj 272 komadov.

Na svinjski sejem v Ptujju je bilo prignano dne 16. t. m. 187 svinj in 214 prascev, skupaj 401 komad. Od teh so prodali 83 komadov. Cene so bile naslednje: prasci od 6 do 12 tednov stari 80 do 150 Din komad, pršutarji 5.75 do 6 Din za 1 kg, debele svinje 6.50 do 7 Din 1 kg, in plemenske svinje 5.25 do 5.75 Din za kg.

Mariborski svinjski sejem. Na sejem 18. t. m. je bilo prignanih 330 svinj, prodanih je bilo 112. Cene so bile naslednje: 5—6 tednov stari prasci 70 do 110 Din, 7—9 tednov stari 135 do 160 Din, 3—4 mesece stari 170 do 235 Din, 5—7 mesecev stari 250 do 360 Din, 8—10 mesecev stari 370 do 555 Din, eno leto stari 570 do 920 Din. Za 1 kg žive teže so plačevali 6.50 do 8 Din, za 1 kg mrtve teže 9—10 Din.